

SLOVENŠČINA, 4. razred

UČNA TEMA: Občna in lastna imena

CILJI:

- razlikovati občna in lastna imena,
- razvrščati besede med lastna in občna imena,
- razvijati pravopisne zmožnosti tako, da vadijo rabo velike začetnice pri imenih bitij, stvarnih in zemljepisnih lastnih imenih,
- se navajati na pravilno uporabo velike in male začetnice v lastnih in občnih imenih.

POTEK URE

1. Ponovimo.

Z veliko začetnico zapisujemo lastna imena, z malo začetnico pa občna imena.

OBČNA IMENA	LASTNA IMENA
Gre za poimenovanja splošnega.	Gre za poimenovanja posameznega.
Pišemo jih z MALO ZAČETNICO.	Pišemo jih z VELIKO ZAČETNICO.
<i>npr. mama, kuža, podjetje</i>	<i>npr. Poldka, Fifi, Kompas</i>

LASTNA IMENA BITIJ

Lastna imena, ki poimenujejo osebe, živali, bogove ipd., so lastna imena bitij.

- **OSEBNA IMENA**, npr. *Jože, Marko, Tina, Anja, Novak ...*
- **VZDEVKI**, npr. *Kuki, Popi, Hitri ...*
- **IMENA ŽIVALI**, npr. *Muri, Piki, Maca ...*
- **VEROSLOVNA IN BAJESLOVNA IMENA**, npr. *Perun, Bog/bog, Pozejdon ...*
- **IMENA PREBIVALCEV KRAJEV, POKRAJIN, DRŽAV, CELIN**, npr. *Šoštanjčan, Belovojčan, Štajerci, Slovenci, Evropejci ...*

*Svojlilne pridevnike iz lastnih imen bitij pišemo z veliko začetnico, npr. *Mojčin šal, Prešernov dan ...*

STVARNA LASTNA IMENA

Stvarna lastna imena so naslovi:

- **UMETNIŠKIH DEL (knjig, pesmi, filmov, skladb)**, npr. *Solzice, Mali princ, Koder plavih las, Gremo mi po svoje, Na lepi modri Donavi ...*
- **NASLOVI ODDAJ, ČASOPISOV, REVIJ**, npr. *Zrcalo tedna, Naš čas, Pil plus, Slovenske novice ...*
- **IMENA ORGANIZACIJ, GOSPODARSKIH ZDRUŽENJ**, npr. *Gasilska zveza Slovenije, Banka Slovenije ...*
- **IMENA DRUŠTEV, ORGANIZACIJ, STRANK**, npr. *Lovsko društvo Ravne, Društvo slovenskih pisateljev, Slovenska demokratska stranka (SDS) ...*
- **IMENA PODJETIJ, ZAVODOV, USTANOV**, npr. *Lesnina, Univerzitetni klinični center Ljubljana (UKC Ljubljana), Osnovna šola Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj, Občina Šoštanj ...*

Stvarna lastna imena pišemo le prvo besedo z veliko, drugo le če je lastno ime!

2. Vadimo.

11. Kdo sem jaz?

Izvedeli bomo:
☞ kaj so lastna imena bitij,
☞ kako jih zapisujemo.

Mila in Julija gledata film, v katerem nastopa pogumna, močna, neobičajna deklica.

1 Preberi besedilo, da izveš, kateri film sta si ogledali Mila in Julija.

Kdo si ne bi želel zaigrati v filmu znane deklice, ki ni nikoli želela odrasti? Da, pegasto deklico lahko spremljamo tudi v filmu. Odigrala jo je Karin Inger Monica Nilsson, ko je bila stara osem let. Danes je stara že več kot 60 let. Astrid Lindgren si je zgodbo o tej deklici izmislila med pripovedovanjem zgodbe svoji hčeri Karin, ko je ta zbolela. Izmislila si je tudi njena prijateljca Anico in Tomaža. Njena domača žival je bil gospod Ficko. Imela je tudi pikčastega konja, ki mu ni dala imena.

Odgovori na vprašanja.

2

- a Ali že veš, o kom govorimo? .....
- b Naštej glavne junake knjige. ....
- c Kako je ime igralki, ki je v filmu igrala Piko? .....
- e Kako bi dal(a) ime Pikinemu konju? .....

Svit je na spletu izbrskal, kdo se skriva za znanimi vzdevki slovenskih reperjev. Pomagaj mu in popravi, kar je zapisal narobe.

3

chale salle – Saša petrović	N'toko – miha blažič
zlatko – zlatko Čordić	nipke – boštjan nipič
6pack čukur – boštjan čukur	trkaj – Rok Terkaj
pižama – boštjan gorenc	emkej – Marko Kocjan

Tudi Slovenci imamo izjemne pisatelje. Nekaterim smo premešali črke imen in priimkov. Ugani, kateri slovenski pisatelji in pesniki so na sliki. Zelene črke ti bodo dale njihova imena, črne pa priimek. Zapiši jih s pisanimi črkami.

A

fAnŠjnaate

B

DMsuecka

C

Kenajvitička

Č

StlaMavekanarovič

D

PvteeStneria

4

A ..... Č .....

B ..... D .....

C .....

- a) Preberi, kar so otroci povedali o sebi, in podčrtaj vsa lastna imena bitij.

Sem Rudi. Kličejo me Vodica, saj se pišem Vodnik. Rad se igram s svojim kužkom Ronom.

Kličejo me Robi. Ime mi je Robert. Moj priimek je Uran. Doma imam zajčka Flokija.

Živ! Sem Mič. Ali veš, zakaj me tako kličejo? Ime mi je Mitja. Pišem se Koren. Doma imamo akvarij.

5

- b) Popravi, da bo prav.

Rudi je deček. Piše se Vodovnik. Njegov vzdevek je Vodica. Doma ima psa. Ime mu je Ron.

Robi je vzdevek dečka. Ime mu je Floki. Njegov zajček je Uran.

Mič je vzdevek Mitje. Njegov priimek je Ruben. Doma ima terarij.

K lastnim imenom sodijo tudi vzdevki. Ali ga imaš tudi ti?

Mila mora opisati svojo sošolko s podatki v preglednici. Zadnji podatek dopolni po svoje.

A

Ime:	Ronja
Priimek:	Koren
Vzdevek:	Rozi
Domača žival:	pes Hudi
Mama:	Špela
Oče:	Boris
Sestra, brat:	Luka, Nina
Naj glasbenik(ca):	Nina Pušlar
Naj športnik(ca):	Jan Oblak
Naj	

B

Ime:	Petra
Priimek:	Ibrahimagić
Vzdevek:	Selči
Domača žival:	pujs Rosso
Mama:	Alma
Oče:	Franjo
Sestra, brat:	Sašo, Lorna
Naj glasbenik(ca):	Trkaj, Nipke
Naj športnik(ca):	Ilka Štuhec
Naj nadaljevanica:	Jaz sem Luna

6

a Vstavi imena iz prve preglednice. Pazi na pravilno začetnico.

Moja sošolka ..... živi na kmetiji. Imajo psa ..... . Zanj zelo lepo skrbita tudi starša ..... in ..... , ki sta veterinarja. Ko je bil Hudi še mladič, se je z bratom ..... in sestro ..... pogosto prepirala, kdo ga bo peljal na sprehod. Sedaj ga najraje pelje sama, saj je to odličen odmor med učenjem. Med sprehodom rada posluša tudi pevko ..... .
 ..... bi rada postala profesionalna nogometašica, zato ni čudno, da je njen idol .....

b Opiši Petro s podatki iz druge preglednice.

Lastna imena bitij pravilno razvrsti v preglednico.

Peter, Piki, Ostržek, Zevs, Slovenec, Evropejec, Martin Krpan, Sneguljčica, Peter Pan, Adi Smolar, Zemljan, Koki, Anja, Berti, Koprčan, Atena, Reks, Majda, Oskar, Venera, Ranta, Nina Pušlar, Muri, Kitajka, Liam, Rajko, Pika Nogavička, Mojca Pokrajculja

7

LASTNA IMENA BITIJ				
IMENA LJUDI	IMENA ŽIVALI	IMENA KNJIŽEVNIH JUNAKOV	IMENA BAJESLOVNIH BITIJ	IMENA PREBIVALCEV